

Lp ühinguõiguse revisjoni ekspertide töörühm
ja komisjoni liikmed

11. novembril 2019

Audiitorkogu ettepanekud äriregistri seaduse esialgse eelnõu kohta

Esitame oma arvamuse 13.11.2019 toimuva ühinguõiguse revisjoni koosolekul arutatava äriregistri seaduse eelnõu kohta.

Audiitorkogu on korduvalt rõhutanud vajadust eristada seaduses vandeaudiitorit ja audiitorettevõtjat. Audiitorteenust võib osutada vaid audiitorettevõtja, kellel on kehtiv tegevusluba, mitte vandeaudiitor. Audiitorettevõtja võib teenust osutades vandeaudiitoreid, kes teenuse osutamisel audiitorettevõtjat esindavad, muuta. Avalikustada tuleb registris audiitorettevõtja, kes audiitorteenust osutab, mitte vandeaudiitori andmed.

Audiitorkogu leiab, et audiitorettevõtja andmed tuleb avalikustada registri-, mitte registrivälise andmetena. Nõue tuleneb direktiivi 2017/1132/EL art 14, mis näeb tulenevalt art 16 lg-st 3 ette võrdväärse jõuga avalikustada nii seadusjärgse organina või selle liikmena esindusõiguslikud isikud (mh kas neid on esindusõigus üksinda või ühiselt) kui ka isikud, kel on seadusjärgse organina või selle liikmena õigus võtta osa äriühingu juhtimisest, järelevalvest või kontrollimisest. Sellest tulenevalt peavad ka audiitorid, õigemini audiitorettevõtjad olema kajastatud registriandmetena, mitte registrivälise andmetena ja neile peab laienema usalduskaitse.

Andmete avaldamise registris on põhjendatud ka seetõttu, et registris andmete avaldamisel on registripidajal ebaõigete andmete puhul õigus ebaõigeid kandeid muuta, näiteks kui audiitorettevõtjal on kliendileping mõjuval põhjusel lõppenud ning ettevõtja ise avaldust kande muutmiseks ei esita. Praegu audiitori andmete muutmise registrivälise kande puhul ei ole võimalik.

Lisaks vajab töögrupi analüüsi, kas kõigi subjektide kohta § 13 alapunktides märgitud registriinfo on ikka oluline ja vajalik. Näiteks alapunktis 6 märgitud info majandusaasta alguse ja lõpu kohta. Hoopis olulisem ja vajalikum on info juriidilise isiku majandusaasta aruande kohta, mis annab ülevaate tegelikust finantsseisust. Majandusaasta aruande andmete avalikustamine vähendaks ka ettevõtjate halduskoormust, näiteks pole vaja sel

juhul esitada avaldusi osa- või aktsiakapitali suuruse muutmise kanneteks (§ 20 lg 1 p1). Majandusaasta aruanded on registripidajale kättesaadavad ettevõtlusportaali kaudu. Kui kogu majandusaasta aruannet ei soovita avalikustada, võiks vandeaudiitori aruande auditi või ülevaatuse kohustuse puhul registriandmetena avalikustada vähemalt vandeaudiitori aruande. Seda eelkõige modifitseeritud vandeaudiitori aruande esitamisel.

Iseseisev teema ettevõtluskeskkonna usaldusväärsemaks muutmisel on majandusaasta aruande esitamata jätmise õiguslikud tagajärjed – eelnõu § 66. Majandusaasta aruannete esitamata jätmise on seni oluline probleem. Audiitorkogu on majandusaasta aruande tähtaegselt esitamata jätmisel teinud ettepaneku ette näha kohustuslik audiitorkontroll, mis distsiplineeriks ettevõtjaid aruandeid tähtaegselt esitama ja tõstaks ühtlasi esitatud aruannete andmete usaldusväärset. Detailsema ettepaneku nimetatud teemal oleme esitanud Justiitsministeeriumile pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta 31. jaanuaril 2019. Lisame nimetatud ettepaneku ka praegu esitatavatele ettepanekutele.

Mare Kingo
Audiitorkogu kantsler